

FORSLAG

8



Kompensation til samspilsramte pensionister

En del pensionister er udsat for en meget stor modregning i folkepensionen af egne indtægter fra pension. De er ramt af det såkaldte ”samspilsproblem”, som betyder, at de ikke får meget udbytte af at have sparet op til pension.

For at sikre, at det fremadrettet kan betale sig at spare op til pension, blev der med virkning fra 2018 indført et ekstra skattefradrag ved indbetaling til pensionsordninger, og aldersopsparingen blev målrettet. Den løsning af samspilsproblemet er kun rettet mod de erhvervsaktive, der indbetaler til pension, dvs. de fremtidige folkepensionister. Den vedtagne løsning efterlader en betydelig gruppe pensionister, der fortsat får mindre ud af at have indbetalt til en pensionsordning, end de ville have fået, hvis de havde valgt en anden måde at spare op på. Mange pensionister har en samlet marginalbeskatning, der er højere end en topskatteydere, selv om de har en beskeden indkomst. Det finder vi urimeligt, ikke mindst fordi indbetalingen til pensionsordningen ofte har været obligatorisk for den enkelte medarbejder.

Ældre Sagen foreslår derfor, at man giver en kompensation til nuværende pensionister. Kompensationen skal afspejle værdien af de skattefordele, som erhvervsaktive nu får, men som nuværende pensionister ikke får, fordi de ikke længere indbetaler til pension. Kompensationen kan udformes som en midlertidig ordning målrettet nuværende pensionister og de, der overgår til pension i de nærmeste år. Da kommende pensionister i større eller mindre omfang vil have fået glæde af de nye skatteregler, skal kompensationen ikke være permanent.

Forslag

Ældre Sagen foreslår at forhøje bundfradraget for både pensionstillæg og ældrecheck med 10.000 kr. Forhøjelsen udfases over en periode på 14 år.

Det skønnes, at fradraget vil koste godt 650 mio. kr. det første år. Den samlede udgift over 14 år skønnes til ca. 5 mia. kr.

Det er Ældre Sagens opfattelse, at en rimelig ramme for størrelsen af kompensationen må tage udgangspunkt i det fradrag, nuværende folkepensionister ville have haft, hvis det samme ekstra fradrag for pensionsindbetalinger (som nu er indført for de erhvervsaktive) havde været gældende, da de indbetalt til pension.

Hvis det manglende fradrag opgøres som 8,2 % af pensionsindbetalingen (svarende til skatteværdien af et ligningsmæssigt fradrag på 32 %), bliver tabet for de nuværende pensionister ca. 5 mia. kr. Der er ved beregningen taget udgangspunkt i de nuværende pensionisters indbetalinger¹ siden 2010. Efter melleskatten blev afskaffet, og indtil de nye regler for ”målrettet aldersopsparing” og ekstra fradrag for pensionsindbetalinger trådte i kraft, har det derfor for mange været klart ufordelagtigt at spare op i en pensionsordning, særligt i årene op til pensioneringen.

Ældre Sagen foreslår, at bundfradraget for ældrecheck og pensionstillæg forhøjes med 10.000 kr. for en enlig og det dobbelte for par med virkning fra 2019. Udfasningen kan ske ved, at det ekstra bundfradrag gradvist nedsættes, indtil niveauet uden dette ekstra fradrag (men med normal satsregulering) igen er nået. Udfasningen sker så ”blidt”, at der ikke vil ske en nominel nedsættelse fra år til år af pensionen, selv om kompensationen gradvist bliver mindre.

Efter modregning af indkomstskat og tilbageløb af indirekte skatter vil det koste godt 650 mio. kr. i udgangsåret (2018-niveau) at forhøje bundfradraget for ældrecheck og pensionstillæg med 10.000 kr.² Med et ekstra bundfradrag på 10.000 kr. vil det efter Ældre Sagens vurdering være muligt at udfase fradraget over en periode på 14 år indenfor et samlet provenu på ca. 5 mia. kr.– dvs. inden for den ovenfor beregnede ramme for kompensationen (uden pl-regulering og uden hensyn til ændring i antal pensionister og antal pensionister med reduceret tillæg).

¹ Indbetalinger til ordninger med løbende udbetaling for personer, der nåede pensionsalderen senest i 2017, op til loftet over fradraget, der er på 70.000 kr. i 2018-pl. Beregningen er foretaget på en 30 % stikprøve af Danmarks Statistiks indkomstregister for 2016 (og tidligere år). Det er antaget, at indbetalingerne i 2017 svarer til indbetalingerne i 2016 for personer på samme alder.

² Beregningen er foretaget på en 30 % stikprøve af Danmarks Statistiks pensionsregister for 2018 (udbetalinger i januar), suppleret med indkomstregistret for 2016.